Agricultural Development Denmark Asia

NEWS & VIEWS

Nr. 43 · April 2022

Igangværende ADDA projekter

ADDA arbejder løbende hvert år med at søge midler til nye projekter – især hos Danida, danske CISU, EU og andre offentlige donorer. Endvidere har vi øget indsatsen for at få private fonde som donorer til at støtte ADDA's projekter- senest med en donation fra Holkegaardfonden.

Nedenstående oversigt viser de igangværende projekter, samt finansieringskilde. I de fleste projekter inkluderer budgettet ca. 5-10 % egenfinansiering, der dækkes af ADDA selv og partnere i SYD.

Nyt om projekter i 2022

Vi har fået bevilget 2 nye projekter ved CISU med opstart i 2022, begge økologiske projekter i henholdsvis Vietnam og Myanmar. Samtidig er finansiering til en Bridging-periode igennem med en mulig fortsættelse af AMDT-projektet i Tanzania blevet forlænget til foråret 2022. I sommeren 2021 startede et mindre projekt med formidling i DK for landbo-seniorklubber m.v., som løber til slutningen af 2023.

Vi har foreløbigt tilsagn om støtte på 1,4 mio. kr. fra Grundfos til et nyt vandpumpeprojekt i Tanzania.

Projekttitel	Projektperiode	Land	Budget, ca. i DKK, og finansieringskilde
AMDT. Linking small-scale farmers to the international market for organic Sunflower. Bridging project	07.2021 – 03.2022	Tanzania	1.255.000 kr. AMDT
VOF Strengthening the Voice and Capacity of Vulnerable Ethnic Minority Farmers in Climate Resilience in Northwest Vietnam	01.2019 – 06.2022	Vietnam	4.000.000 kr. CISU
Empowerment of small-scale farmers through the unification of the organic PGS network (VOAA)	01.2022 – 12.2024	Vietnam	2.973.646 kr. CISU
EAC: Empowering Agricultural Cooperatives and Civil Society in Siem Reap and Odder Meanchey	06.2020 – 06.2022	Cambodia	4.500.000 kr. CISU
CSA: Climate Smart Agriculture rollout	01.2021 – 12.2023	Cambodia	3.875.000 kr. CISU
Støtte til forbedrede levevilkår for småbønder i Myanmar gennem økologisk landbrug	05.2020 – 08.2022	Myanmar	1.490.000 kr. Holkegaard Fonden
Organic Agriculture for Livelihood Improvement for the Pa-O Ethnic Group, Myanmar (ORGAP)	03.2022 - 12.2023	Myanmar	1.998.738 kr. CISU
Engagering af landbrugs-seniorer i udviklingsarbejde i ulande	07.2021 – 12.2023	DK	84.766 kr. CISU Engagements-pulje

Kilde: Adda

News & Views udsendes til ADDA's medlemmer to gange om året. Tidligere numre kan ses på ADDA's hjemmeside.

Redaktør af News & Views nr. 43:
Povl Nørgaard

Agricultural Development Denmark Asia

News & Views / Agricultural Development Denmark Asia

Forside foto: Solsikke demomark i Kongwa, Tanzania. 22. feb. 2022

ADDAs adresse:
ADDA
c/o Søren T. Jørgensen
Islevbrovej 60
2610 Rødovre
Mail: adda@adda.dk
www.adda.dk

Tryk: Kolind Bogtrykkeri I/S

De gode beslutninger

LEDER

Af Søren Thorndal Jørgensen,
formand for ADDA

Det er ikke altid antallet af beslutninger, som giver fremdrift og livsglæde. Få men gode beslutninger kan faktisk være af større betydning i processen med at skabe. En af ADDA' største værdier er netop vores rolige og dedikerede indsats til at fremme en bæredygtig fremtid for de fattige mennesker i verden – landmændene i landområder, dem som har allermindst. Her skabes forandringer ikke over natten, men til gengæld tabes værdien af indsatsen heller ikke på et splitsekund. At skabe forandringer her kræver vedholdenhed i et omfang, så det nærmer sig stædighed.

Vietnam – et positivt eksempel

Opbygningen eller nærmere genskabelsen af gode livsvilkår for befolkningen i Vietnam har været et langt sejt træk. Der er stadigvæk områder med udbredt fattigdom, men fremgangen har været enorm for den store brede almindelige befolkning. Resultaterne er bemærkelsesværdigt, for der står ikke skrevet i nogen vejledning, hvordan man skaber fremskridtet. Andre lande har forsøgt lignende tiltag og alligevel fejlet. Tilbage står historien om et land med en utrolig vilje til fremskridt og energi til at gennemføre forandringer.

ADDA´s bidrag har været gode ideer og råd, samt en fast insisteren på at holde fokus på både fattigdomsbekæmpelse og bæredygtig udvikling. De to udviklingsfokus er ikke hinandens modsætninger – ja faktisk er de med tiden blevet til FN-politik og dermed bredt anerkendt.

Danmark og ADDA har bidraget til en positiv udvikling i mange lande gennem de seneste 25 år. I Vietnam har vi påvirket udviklingen i en mere bæredygtig retning f.eks. med fokus på at fremme landbrugsdrift med et reduceret aftryk på omgivelserne. De seneste år har flere projekter handlet om landmændenes tilpasning til klimaforandringer. Den slags projekter kommer der forhåbentligt flere af – der er brug for dem.

Indsatsen til allerfattigste nedprioriteres

Det er enormt trist at indsatsen rettet mod verdens fattigste nu skal beskæres med færre midler til udviklingshjælp pga. nye flygtningestrømme fra Ukraine. Selvfølgelig skal vi tage godt imod folk, der flygter fra en frygtelig krig, men det bør være muligt at undgå disse simple omprioriteringer. Det er simpelthen ikke rimeligt, at de fattigste så at sige skal betale - jeg håber, at den beslutning hurtigt laves om. Ellers er der en risiko for, at det fører til endnu større ulighed og dermed andre flygtningestrømme.

Der bliver for tiden truffet en masse beslutninger i regeringer og i virksomheder - situationen er tilspidset. Men lad os nu træffe de rigtige beslutninger og ikke gå i panik. Når vi forlader en aftalt plan, så er det et tegn på panik – og panik bør ikke være en del af vores plan. Derfor skal vi holdes os til planen. Ja, jeg vil faktisk gå så langt som at påstå, at det er i kriser vi allermest har behov for at holde os til planen. Ellers er der en stor risiko for at vi flakker rundt i dårlige beslutninger.

Det er ikke almisser, det er arbejde

Af Christian Friis Bach, stifter af warfair.org, tidligere udviklingsminister og undergeneralsekretær i FN

Verdenshistorien viser, at mennesker i lande ramt af konflikt og ustabilitet bliver straffet to gange. Først på grund af krigen. Dernæst fordi vi ikke tør handle med dem. Den reaktion bidrager til at forværre krisen og kan øge konflikterne og tvinge endnu flere mennesker på flugt. Derfor er fortsat handel vigtigt, for det kan give et lille bidrag til fremme af fred og fremgang

Min historie om etableringen af warfair i 2020 starter med at jeg blev smidt ud af min bank. Jeg havde været i den samme bank i 35 år og de kendte mig og hele familien godt. Men da jeg ringede og fortalte, at jeg ville starte en ny virksomhed, der skulle importere varer fra lande som Afghanistan, Yemen og Somalia, så smed de mig ud. Det tog os to måneder at finde en ny bank. Men efter at have gået os meget grundigt efter i sømmene og flere lange samtaler, sagde Dansk Bank ja. De ville gerne bakke op om ideen og de havde de nødvendige kontrolsystemer til at håndtere betalingerne sikkert. Tak for det.

Warfairs mission er mulig

I dag snart to år efter starten af warfair har vi bevist, at det godt kan lade sig gøre at skabe samhandel med lande ramt af krige og konflikter. Vi har fundet gode virksomheder og importeret unikke kvalitetsvarer.

Fra Afghanistan har vi Satarbai mandlerne med skaller, store smagfulde Jalgoza pinjekerner, stærk lakrids, topkvalitet safran og mange andre lækkerier.

Fra Yemen noget af verdens bedste kaffe, historiske lanterner og strandkurve lavet af kvinder.

▲ *Safranen sorteres af medarbejder på virksomheden i Afghanistan. Foto: warfair*

▸ To medarbejdere fra ZIBA Foods i Afghanistan foran deres produkt af Satarbai mandler. Foto: warfair

Fra Somalia har vi virkelig god sesam, der skaber arbejde til både landmænd og kvinder. Og det er netop efter to års indsats lykkes at få fødevarecertificeret virksomheden i Mogadishu.

Fra det konfliktramte østlige DR Congo har vi kvalitets-chokolade, hvor overskuddet går til at hjælpe både mennesker og dyr i og omkring Virunga Nationalparken.

Og fra Burkina Faso, hvor op mod en million mennesker er drevet på flugt at konflikten mod nord, har vi nogle af verdens bedste cashewnødder, som både er økologiske og fair trade certificerede.

Det er ikke så ringe. Og vi håber vi snart har ingefær fra Shan staten i Myanmar i et godt samarbejde med ADDA. Det ville være endnu en lille, men vigtig bedrift.

Samhandel modvirker krigens ødelæggelser

For selv om der er krig og konflikt, så er der stadig dygtige landmænd/kvinder og virksomheder, der knokler for at lave gode kvalitetsvarer. At handle med dem, er en værdig – og retfærdig måde at hjælpe dem med at skabe indkomst og arbejdspladser – noget som kan modvirke de ødelæggende effekter af krig og fremme freden.

Samhandel er dermed samtidig et bidrag til at undgå at mennesker bliver tvunget på flugt af nød og elendighed. Skabelsen af arbejdspladser kan sikre, at familierne kan klare sig, der hvor de er. Og det kan skabe muligheder for at flygtninge igen kan vende hjem.

Over 80 procent af medarbejderne hos de virksomheder, som vi handler med i Afghanistan, er hjemvendte flygtninge eller fordrevne. Muligheden for at få et arbejde har givet dem håbet tilbage. Og selv om Taleban nu har overtaget kontrollen med hele landet, så er de ikke flygtet igen. De er tilbage på arbejdet igen – også kvinderne. En af de virksomheder som vi handler med, fik endda for nylig en opringning fra et medlem af Taleban, der spurgte om hans kone ikke også kunne få et arbejde. Så der er håb for Afghanistans kvinder.

Betydningen af positive historier

Lige så vigtigt er den stolthed og værdighed der følger med at kunne få mulighed for at udføre et nyttigt arbejde. Derfor er ikke almisser vi yder i warfair. Det er blot arbejde, for nu at citere en af vores partnere. I et land som Yemen, hvor 23 ud af 30 millioner mennesker er afhængige af nødhjælp, er det at kunne tjene penge selv, helt afgørende. Det samme gælder de fordrevne og flygtninge i andre lande, for det giver dem et spor af optimisme.

Dertil kommer, at vi i mødet med deres varer kan opleve de positive historier om de unikke kvalitetsvarer fra lande, hvorfra vi ellers kun hører om krige, terror, nød og elendighed. Det kan ændre på vores syn på de landes befolkning i retning af større anerkendelse for deres særlige kultur og unikke produkter. Med andre ord kan vi med købet af deres varer hjælpe dem med at genskabe tidligere tiders stolthed.

Der var engang, hvor Afghanistan var verdensberømt for de unikke nødder og tørrede frugter. Der var engang, hvor Somalia var kendt som en af verdens største eksportører af rigtig god sesam. Det skal landene være igen. Den stolthed kan give et lille bidrag til at genskabe troen på, at der kan være andet og mere end konflikt og elendighed. Den stolthed er der brug for Warfair er en lille og ny virksomhed. Men vi har allerede langt mere end fordoblet Danmarks samlede import fra Afghanistan og tilsvarende fra Yemen. Og vi har som de første i Danmark og EU fået en række af de udvalgte landes gode kvalitetsvarer på markedet.

Det kan godt lade sig gøre. Hjælp os med at handle for fred.

ADDA har netop indgået en aftale med Warfair om at de vil opkøbe ingefær fra Shan staten i Myanmar via deres butik. Det er økologisk producerede ingefær, som stammer fra bønderne i ADDA´s udviklingsprojekt i staten.

warfair. trade for peace

God ingefærhøst hos certificerede bønder i Myanmar

Af Torben Huus-Bruun og Helge Brunse (ADDA-landeledere)

Projektets 150 ingefær-bønder er ved at færdiggøre årets hovedhøst af ingefær ("moderrhizomerne" blev allerede høstet i august). Med et gennemsnitsudbytte af frisk ingefær på 4-5 gange mere end det, man plantede ud i maj måned, så er udbyttet godt og det til alles tilfredshed

Projektet nyder stor anerkendelse blandt vore bønder og lokale partnere. Vi har fortsat snuden i sporet med hensyn til at nå de mål, som vi satte os for mere end to år siden.

Prisen på både frisk og tørret ingefær er steget meget, specielt for økologisk ingefær. Det fremmer tilfredsheden over hele linjen. I projektet er bønderne kontraktligt forpligtet til at aflevere den samme mængde ingefærudsæd plus 25% til "Ingefærfrøbanken", som de lånte af projektet til udsæd for 7-8 måneder siden. Resten kan de så sælge på markedet.

Nogle bønder har dog haft problemer med plantesygdomme, specielt har en bakteriesygdom kaldet "bakterie wilt" voldt problemer nogle steder. Det er en bakteriesygdom, som overføres gennem jorden. Når den først har invaderet et areal, så kan man ikke længere dyrke tokimbladede afgrøder på det i en lang årrække.

Et vigtigt resultat er, at alle 150 farmere nu officielt er blevet certificerede økofarmere af ingefær-produkter. De har gennemgået en ret kompliceret proces (PGS Certifikation - Participative Guarantee System). Denne certificering er anerkendt af aftagerne og betyder, at bøndernes forskellige ingefærprodukter opnår en bedre pris end de konventionelt dyrkede ingefær.

Politisk uro giver eksportvanskeligheder

Stærkt stigende oliepriser er desværre en konsekvens af konflikten i Myanmar og i Europa. Det har ført til højere fragtrater til at transportere varer med lastbil. Endvidere er grænserne til nabolandene Kina, Indien og Bangladesh blevet mere eller mindre lukkede, så det kan betyde vanskeligheder med at eksportere de økologiske ingefær. Projekt-teamet kigger i stedet efter lokale aftagere, som vil betale for den høje kvalitet af ingefærprodukter fra bønderne i projektområdet.

Nyt samarbejde med warfair

Projektet har indledt et samarbejde med "warfair" - en lille ny dansk virksomhed, der indkøber varer fra lande, der er hårdt ramt af konflikt og skrøbelighed, som defineret af Verdensbanken. Warfair har specialiseret sig i at finde kvalitetsprodukter og virksomheder i den type krigsramte lande. Projektets ingefær vil være warfairs første produkt fra Myanmar. I første om gang vil warfair modtage en mindre prøve af projektets ingefær, som vi lige nu sammen med et lokalt firma "Organic Agroland" søger at få sendt til Danmark. Vores håb er, at den første sending kan bane vejen for en større sending af projektets ingefær til Danmark til næste år. Ingefær fra Myanmar vil kunne købes via warfairs netbutik: https://warfair.org/ . Se artiklen om warfair i bladet.

▼ *Bønderne fremstiller jordforbedringsmiddel (kompost)*

Gødskning er emne i undervisningen

I projektet anvendes den velkendte Farmer Field Schools (FFS) eller markskoler som metode i undervisningen af bønderne. Metoden kendes fra ADDA´s andre projekter i Vietnam og Cambodia. Bønderne synes det fungerer rigtig godt med 1-dags erfa-møder hver måned. Ved et sådant månedsmøde evalueres den forløbne måneds aktiviteter og den kommende måneds gøremål planlægges.

Produktion af næringsstofrig bladgødning er et eksempel på en undervisningsaktivitet. Til fremstilling af disse bladgødningsvæsker bruges for eksempel gærede fisk og plantemateriale, samt forskellige mikroorganismer og kalk. Projektet har udviklet forskellige standardiserede metoder til fremstilling af disse bladgødninger.

Bønderne bruger også beriget kompost til at forbedre jorden. Men de synes, det er hårdt at indsamle al den plantemasse, der skal til for at producere tilstrækkelige mængder af kompost. Som jordforbedringsmiddel til ingefærbedene bruger vi udover kompost også forkullede risavner, som der er masser af lokalt. Det forøger jordens kulstofindhold og forbedrer dens vandbindingsevne.

På erfa-dagene diskuteres også måder at lave kvalitetskontrol: Indsamling og registrering af data. Bønderne er glade for at komme til FFS dagene og vi har med glæde konstateret, at nogle bønder spontant anvender FFS metoderne i andre af deres produktioner for eksempel ved dyrkning af hvidløg og løg.

▸ Ingefær rhizom lager i landsbyen Hoyway.

Projektledelse og politisk uro

Folk spørger os ofte om, hvordan det er muligt få et projekt til at fungere i Myanmar under de omstændigheder, der for tiden hersker i landet. Det kræver, at alle vore ansatte har papirerne i orden og kan vise dem, når de møder vejblokader og lignende. Vi har faktisk indtil nu ikke haft problemer.

I projektområdet i Shan Staten er der dog ankommet mange lokale flygtninge - over 30.000 personer fra nabostaten Kayah. Her var der i januar kampe mellem etniske kampgrupper og Myanmars hær, Tatmadaw. Disse flygtninge lever nu af hjælp fra lokale beboere – særligt fra de mere velhavende beboere og fra munke. De bor ofte hos bekendte eller i de lokale buddhistiske klostre. Projektets ansatte prøver at få fremskaffet førstehjælp fra lokale UN-aktører. Vi kender ligesom historien herhjemmefra.

Projektområdet har også været hårdt ramt af Omikron varianten. For at hjælpe på denne situation har projektet uddelt masker og håndsprit til familierne, som deltager i projektet, samt undervist dem i hygiejne.

Nyt CISU ORGAP-projekt

Det igangværende projekt var fra starten udformet som et pilotprojekt, der skulle danne basis for et større CISU-projekt. Det er lykkedes os at opnå finansiering på 2 mio. kr. fra CISU til et 2-årigt hovedprojekt med start 1. april 2022.

Det nye ADDA CISU ORGAP-projekt i Myanmar videreføre de samme linjer, som i det nuværende Holkegård ORGAP-projekt. Der bliver dog introduceret nye typer projektaktiviteter med fokus på klimarelateret produktion af ingefær og chili, samt på plantning af avocado, mango og te i nogle egnede områder.

Foran os står et omfattende logistisk arbejde med at udpege yderligere 10 landsbyer, samt involvering af yderligere 350 bønder og deres familier. Projektet henvender sig i særlig grad til de mindst bemidlede bønder, så der skal bl.a. oprettes 15 kvindelånegrupper med i alt omkring 450 medlemmer.

▾ En flot ingefær –rhizom, som lagres i "banken" indtil det deles op og lægges i jorden i august-september

▲ *Pause fra arbejdet i marken*

Klimatilpasning af driften hos etniske minoritetsbønder i Nord Vietnam

Af Søren Thorndal Jørgensen, landeleder Vietnam

Det seneste års Covid-19 pandemi har givet VOF-projektet vanskelige vilkår – grundet forbud mod større møder og bevægelser mellem provinserne. Men lokalt er projektets partnere lykkes med at kunne gennemføre mange aktiviteter og opnå mange af de planlagte hovedresultater

VOF-projektet (Strengthening the Voice and Capacity og Vulnerable Etnic Minority Farmers in Climate Resilience in Northwest Vietnam) foregår i to provinser – Lai Chau og Son La i det nordlige Vietnam med fokus på etniske minoritetsgrupper. Det handler om at fremme bøndernes tilpasning af afgrøder og dyrkningsmetoder til forandringer i klima.

I begge provinser er projektet indledt med at gennemføre træningskurser for "projektledere" i de enkelte landsbyer. Og de er blevet introduceret til de såkaldte klimasmarte landbrugsmodeller (CSA,) som bønderne skal implementere. Derudover er der i projekter indlagt særlige Small-Scale Community Development Projects. De skal fremme samarbejdet mellem landsbyernes beboere med særlige fokus på at fremme deltagelse og gennemsigtigheden i samarbejdet om at implementere CSA-modeller.

I Lai Chau er de nu så langt, at CSA-modellen og økologiske driftsformer bruges for områdets to hovedprodukter, the og "sticky" ris. Samtidig har støtte til kombineret med møder og fortalervirksomhed mellem landmandsgrupper og lokale myndigheder skabt ændringer i strukturen for arealanvendelse. Det er resultatet af at implementere CSA-teknikker i retning af tilpasning til klimaændringer og til den generelle markedsudvikling. Samarbejde med erhvervsvirksomheder om forædling og afsætning af the og ris er også et lyspunkt.

I Son La provinsen er bønderne i 4 landsbyer i gang med at udvikle skov-landbrug dyrkningssystemer. Frugttræer indgår sammen med husdyropdræt. I Yen Chau er man begyndt at producere en lokal rund mango på en mere miljøvenlig måde. Den mango har potentiale til at klarer sig godt på markedet.

Udbredelse af projekterfaringer forsinket

Aktiviteter på distrikts- og provinsniveau til at udbrede erfaringerne fra projektområdet til de øvrige landsbyer i de to provinser er dog endnu ikke blevet implementeret fuldt ud i 2021. Intentionen er at gøre det i 2022.

De har dog lykkes med at gennemføre generelle formidlingsaktiviteter. Først og fremmest er en policy brief pjece om "Climate Responsible Farming Village" blevet udgivet i stort antal på vietnamesisk og engelsk. Mange artikler om projektets aktiviteter i projektområderne er blevet publiceret gennem projektets lokale partner, "PanNatures" mediekanaler samt af lokalpressen. En tv-reportage om projektet i Lai Chau blev udsendt på den nationale tv-kanal "VTV2". Informationer og indledende resultater af projektet er også formidlet til en række markskoler på et mere centralt niveau.

Klima-smart projekt (CSA) øger både udbytte og afgrødekvalitet

Af Bodil E. Pallesen, landeleder og Sinang Yun, projektleder Cambodia

Det nye "Climate Smart Agriculture" Roll-out Project (CSA) finansieret af CISU skal medvirke til at forbedre bøndernes landbrugsproduktion med særlig fokus på opbygning af teknisk viden hos bønderne om tilpasning af deres driftsformer til klimaændringer

CSA-projektet har særlig fokus på at fremme dyrkningen af nye rissorter, samt fremme bøndernes dyrkning af nye typer grøntsager, som der er forøget efterspørgsel efter i markedet.

CSA-markskoler med grønsags- og risdyrkning

CSA-projektet har gennemført træningsforløb for 10 andelsforeninger (AC-er) i 6 distrikter i Siem Reap provinsen, med i alt 31 kursusforløb for godt 3.000 bønder hvoraf godt 75% er kvinder. 10 forløb har omhandlet om CSA-grønsagsdyrkning og 21 om CSA-risdyrkning. På CSA-grønsags-markskolerne har bønderne lært nye klimavenlige dyrkningsmetoder for 7 forskellige grønsagsarter, såsom agurk, tomat, yard long bønner, blomkål, aubergine, runde aubergine og chili. Efter forløbet opnåede bønderne forbedrede udbytter, fx 40 tons agurker/ha, bedre kvalitet og højere priser.

På ris-markskole-forløb, Rice Field School (RFS), er bønder fra 4 AC-er dækkende 39 landsbyer blevet trænet i CSA-dyrkningsmetoder bl.a. med at dyrke to nye populære moderne rissorter som Senkraorb 01 og OM 5451 i den tørre sæson. Og i den kommende regntid, der starter op i maj, starter nye markskoler op, med dyrkning af 2 andre sæsonbestemte rissorter - kaldet Phkarom Duol og Neag.

Markskoler forøger ris udbytte

I markskolerne gives også undervisning om jordforberedelse, hvordan man bruger plantemaskine (Eli seeder), såmaskiner, skadedyrsbekæmpelse, før efter høst, samt sikker brug af pesticider. Erfaringer fra 2021/2022 viste at bønderne havde forbedret udbytte af ris. De kan høstes op til omkring 6,24 T/ha. af god kvalitet og sælge det til højere pris. Til sammenligning gav deres nabogårde kun et gennemsnitsudbytte af ris på 3,27 t/ha. Bønderne er meget interesserede i at bruge Eli-såmaskinen, som kan spare brugen af ris-såsæd med mere end 50 % (CSA brugte 150 kg udsæd/ha, øvrige landmænd brugte 350 kg udsæd/ha). Desuden har landsbyboerne lært om brug af gødning og behovsbestemt og sikker anvendelse af kemiske pesticider, samt om betydningen af at behandle i tide til at bekæmpe skadedyr i afgrøden.

▲ *Bønderne er meget interesserede i at bruge Eli-såmaskinen, som kan spare ris-såsæd med mere end 50 %*

Metoderne udviklet i CSA grøntsags- og rismarkskoler har vist sig at kunne forbedre produktion både mht. kvantitet og kvalitet for ris og grønsager. Bøndernes nye viden har betydet, at de har kunne imødekomme markedets behov og været i stand til at producere stabilt, også på kontrakt. Endvidere har de øget deres indkomst selv under Covid-19-pandemien. Sidst, men ikke mindst, er produktionsøkologien blevet bedre, på grund af korrekt brug af gødning og pesticider, herunder plantning, diversificere afgrøder og dækafgrøder. Selvom der fortsat er udfordringer, så er der masser af succeshistorier.

◀ *Rishøst i CSA ris-markskole, i AC-Koukthlokleu Meanchey SatrySamaki, Chikreang District*

Stor tilfredshed hos de certificerede solsikkebønder i Tanzania

Bjarne Christensen, Projektkoordinator og
Ove Gejl. ADDA-landeleder

Regnen kom sent i denne sæson, faktisk først midt januar, men nu er Dodoma Region her i slutningen af marts vidunderlig grøn. Det lover det godt for høsten i juni-juli. Og ADDA-kontoret har god fremdrift og opnår anerkendelse for sin indsats – herom berettes i artiklen

Kontrakten med Agricultural Market Development Trust (AMDT) "Bridging Period - løbende fra juli 31 marts 2021 - med certificering af 5.000 små bønder fortsætter til vor fulde tilfredshed med vor nye samarbejdspartner - Mtandao wa Vikundi vya Wakulima, Tanzania (MVIWATA). Af de 4724 bønder, som har fulgt den økologiske GAP proces siden november 2021, har vi indstillet 2466 at blive øko-certificeret i maj 2022.

En vigtig milestone er nået

Fra den 21. til 23. februar 2022 havde ADDA-kontoret kontrolbesøg af AMDT. I besøget indgik 3 dages intensiv monitoring af mark aktiviteter, hvor vi besøgte landmandsgrupper i 3 landsbyer. 45 grupper i Matongoro Village, Kongwa District, 20 grupper i Kingiti village, Mopwapwa district og 19 grupper i Magungu Village,Kiteto district. I alt 84 landmands grupper.

Den ansvarlige moniterings-ekspert fra AMDT meddelte ved afslutningen, at de var imponeret over det de havde set. De var særlig imponeret over bøndernes viden om økologisk produktion, samt om betydningen af at bruge Quality Declared Seed (QDS) i produktion med videre salg til andre økologiske bønder. I 2021 producerede vi 18.720 kg QDS. Her i 2022 regner vi med at producere 99.840 kg såsæd. Vi ser tydeligt effekten af kvalitets udsæd (QDS) i plante fremspiringen. På dette område har projektet virkelig skabt betydeligt fremskridt, som vil forbedre bøndernes indtjening fremover. Den betydning fortalte de besøgte småbønder også i stærke vendinger til AMDT-repræsentanterne. - ADDA har virkelig skabt en positiv forskel på deres daglige liv. Det var meget stærke statements vore bønder kom med ved disse besøg. Også vort gode samarbejde med PYXUS - vores økologisk solsikke opkøber - blev positivt fremhævet af bønderne.

Aktuelle udfordringer

Vi har en aktuel udfordring med at få etableret kassekreditter til vore småbønder. Desværre har de 2 banker vi arbejder afvist 60% af låneansøgninger af forskellige årsager. I det arbejde er ADDA kun en facilitator, men vi må erkende, at vi fremover skal blive bedre til at yde denne rådgivning. Vi har pt. faciliteret lån til 13 grupper svarende til at 183 bønder i NMB Banken har opnået lån på i alt TZS 234 mio. (DKK 670.000) og 21 grupper – svarende til 136 bønder har opnået lån i CRDB Bank på i alt TZS 73 mio. (DKK 217.000)

Fremtidige projekter

Den 23 marts 2022 fik ADDA-kontoret besøg af 2 Danida konsulenter, som skulle vurdere om AMDT og dermed ADDA skal opnå en ny kontrakt fra 1 juli 2022. Hvis der bliver en forlængelse/ny kontrakt, så løber den frem til 31 december 2023. Vi er optimistiske og forventer en afklaring i juni. Danmark lukker jo sin ambassade i Dar es Salaam midt i 2024

Den 29 marts fik vi endelig svar fra Grundfos's Poul Due Jensen Community Engagement Grant om muligheden for at støtte småbønder i Dodoma regionen med bedre vandforsyning både til kunstvanding og vand til husdyr og husholdninger. Vort forslag er baseret på vedvarende energi til 3 lokaliteter som pilot områder. ADDAs ansøgning blev godkendt 28 marts og løber op i DKK 1.022.147. Projektet løber over 14 måneder og forventer at starte implementering i maj.

▸ *En bondegruppe svarer på spørgsmål fra AMDT ved kontrolbesøget 22. februar 2022*

▲ *Status på udgravning til ringbrønd i Chub Village, Chansar Commune, Sotrnikom District*

Donationer fra 2020 og 2021 gives til brønde og vandreservoirs

Af Bodil E. Pallesen, landeleder og Sinang Yun, projektleder

Donationer fra medlemmer til ADDA Årsindsamling 2020 er givet til ADDA projektområder i Vietnam og Cambodia. I alt 55.000 kr. er fordelt til små projekter, der direkte gavner de fattige familier i de to lande. Donationer i 2021 på godt 65.000 kr. bliver anvendt i løbet af 2022 i de to lande

Donationer fra ADDAs medlemmer er vigtige bidrag til realiseringen af små udviklingsprojekter, som ringbrønde og oprensning af damme er. Fra indsamlingen i 2020 er sendt 35.000 kr. til Cambodia, som er ligeligt fordelt mellem ADDA´s to projektområder i Cambodia: Provinserne Siem Reap og Oddar Meanchay. Udvælgelsen af projekter er sket på grundlag af ansøgninger fra udpegede trængende landsbyer. Der tages hensyn til hvor der tidligere har været bevilget penge til brønde.

Brønde til Siem Reap

I Siem Reap er der givet midler til indkøb af materialer til at kunne etablere ringbrønde, som gavner ca. 15 familier pr. brønd. I alt 10 brønde bliver opbygget i Siem Reap fra 2020-donationer. Bl.a. er landsbyboerne i landsbyen Koukthlok Koukthlokleu kommune Chikreang-distriktet, samt i landsbyen Chub Chansar-kommunen Sotrnikon-distriktet i gang med at grave jorden væk, og gøre klar til at sætte cement-ringene ned. Her primo april 2022 er de endnu ikke bygget helt op, da vi i år har fået tidlig regn, der gør det lidt svært at anbringe ringene. Alle brønde vil være etableret i løbet af tørsæsonen.

EAC-projektmedarbejdere har fundet de prioriterede SHG'er eller landsbyer, hvor der er store udfordringer med mangel på vandforbrug og andre prioriterede behov.

Støtte til de fattige bønder i Oddar MeanChay

I Oddar Meanchay er det besluttet at give donationerne fra 2020 til at renovere to damme, samt til oprensning af en sø. Det skal sikre vandforsyningen til landsbyboernes daglige vandforbrug, samt til kunstvanding af grøntsager.

I Village Koun Kriel Kommune Samraong Town Oddar Meanchey ønsker man penge til at renovere en dam på størrelse (10 mx 150 m x1m), som vil gavne omkring 300 familier. I Oubeng Village Phaav Kommune Trapang Prasat District har beboere udarbejdet forslag om at renovere en sø i en størrelse på 50 mx 50m x1 m. Her kan de etablere et vandreservoir til kunstvanding af grøntsager, som vil gavne omkring 200 familier.

Disse to projekter med udgravning af damme vil blive gennemført i den tørre sæson efter godkendelse fra ADDA.

Vietnam

Et beløb på 20.000 kr. er sendt til projektområde i Vietnam. Midlerne er anvendt til at indkøbe materialet til at bygge tre vandtanke på hver 4 m3 i marker med frugttræer. De tre tanke kan dække behovet til vanding af 10 ha frugttræer, samt til husholdningsvand til mindst 10 familier og deres naboer i landsbyerne Na Khai Village Sap Vat, Yen Chau.

◀ *Vurdering af oprensning af mindre sø i Boss Village Kounkrel Commune Samrong City, OMC*

Generalforsamling 2022

ADDAs årlige generalforsamling finder sted

Mandag den 16. maj 2022 kl. 19:30

på Kalø Økologiske Landbrugsskole, Skovridervej 1, 8410 Rønde

Dagsorden ifølge vedtægter:

1. Valg af ordstyrer og referent
2. Bestyrelsens beretning
3. Fremlæggelse af årsregnskab til godkendelse
4. Fremlæggelse af indeværende års budget
5. 5. Vedtægtsændring – forslag fremsat af bestyrelsen
6. Indkomne forslag fra bestyrelsen og medlemmer
7. Fastlæggelse af medlemsbidrag for følgende kalenderår
8. Valg til bestyrelsen
   - På valg er Søren T Jørgensen og Povl Nørgaard
   - Valg af to suppleanter
9. Godkendelse af statsautoriseret revisor, der indstilles af bestyrelsen til godkendelse
10. Eventuelt

Emner og forslag som ønskes behandlet på generalforsamlingen skal fremsendes til bestyrelsen senest den 11. maj 2022 på e-mail adda@adda.dk.

Forslag med begrundelse kan læses på foreningens hjemmeside senest 5 dage før generalforsamlingen.
Referat af generalforsamlingen offentliggøres på www.adda.dk
Med venlig hilsen
ADDAs bestyrelse

Bliv medlem af ADDA NU!

Som medlem bidrager du til, at fattige bønder i Asien og Afrika forbedrer deres livsvilkår gennem ADDA's projekter gennem ADDA's motto: „Hjælp til Selvhjælp". Du får tilsendt to udgaver årligt af ADDA's medlemsblad News & Views, som du sidder med i hånden lige nu.

Desuden kan du følge med i vores mange projekter ved at tilmelde dig ADDA's nyhedsmail og følge med på vores hjemmeside og på Facebook. Tilmeld dig via www.adda.dk.

Årligt medlemskontingent:

Alm.	100 kr.
Familie	150 kr.
Firma	500 kr.
Stud. og pens.	50 kr.

Flyttet?

Hvis du flytter, får ny e-mail eller telefonnummer, så husk at give os besked enten via mail, adda@adda.dk.

Husk at betale!

Har du/I husket at betale medlemskontingent for 2022? Har du ved en forglemmelse ikke betalt dit medlemsbidrag, eller er du i tvivl, så kontakt venligst sekretariatet på adda@adda.dk. Reg. nr. 9324, konto nr. 3245623703 eller mobilepay nr. 70636 – husk at angive navn.